

G 4 Kunstzinnige vorming

Uitwerking voor blinde en slechtziende kinderen

De lichaamswaarneming en het aanspreken van alle zintuigen kunnen bijzonder stimulerend werken op de ontwikkeling van visueel gehandicapte leerlingen.

Door het zich bezighouden met ritmiek, bewegingsopvoeding, sport, rollenspel, dans en toneel kan ook een belangrijk stempel worden gedrukt op de persoonlijke en sociale ontwikkeling. Ook zijn deze activiteiten in staat om zelfbewustheid te bevorderen in de beweging, de lichaamsbeheersing en de lichaamshouding.

Naast muziek en dans is ook beeldende vormgeving met specifieke materialen van groot belang voor slechtziende of blinde kinderen en jongeren.

Voor kinderen en jongeren met een visueel gebrek is het belangrijk hun creativiteit in artistieke en muzische vakken te stimuleren en inhoudelijke aspecten met elkaar te verenigen tot een geheel.

De totaal-benadering speelt daarbij een bepalende rol (vgl.: KMK, 1998 en het Ministerie van onderwijs, wetenschappen en onderzoek van de deelstaat Noordrijn-Westfalen, 2001).

Uit het uitgebreide terrein van de Kunstzinnige vorming wordt de **beeldende vormgeving** als voorbeeld voor de bijscholing voorbereid. Er wordt niet onderscheiden naar specifiek voor blinden en voor slechtzienden geldende aspecten, omdat er wordt gewerkt volgens een praktijkgerichte methode waarbij het vermogen om te zien geen rol speelt, en waarvan dus alle kinderen – zowel met als zonder visuele handicap – kunnen profiteren. Telkens moet individueel worden bekeken welke aanwijzingen en ideeën voor de desbetreffende groep geschikt zijn.

Dit onderdeel heeft tot doel te wijzen op mogelijkheden voor Kunstzinnige vorming in het onderwijs met blinde en slechtziende kinderen.

Volg-nr.	Inhoud	Methode	Media
1 45 min.	<p>Theoretische introductie</p> <p>achtergrondinformatie m.b.t. de Kunstzinnige vorming van kinderen met en zonder visuele handicap</p> <p>Verwijzing naar de vakkennis van de basisschoolleerkrachten</p>	Voordrachtsvorm	Evt. sheets en overheadprojector
2 2.1 30 min.	<p>Probleemstelling</p> <p>het inventariseren van mogelijke problemen, bijv. herkenning van kleuren en vormen etc.</p> <p>Verdiepende uitwerking aan de hand van het bijvoorbeeld 'beeldende vormgeving'</p> <p>Bewustmaking van een probleem: waarom vormt beeldende vormgeving een probleem? (bijv. probleem van de tweedimensionaliteit)</p>	Gezamenlijke uitwerking in een gesprek	
2.2 30 min.	<p>Opgave 1: met waterverf een Sinterklaas schilderen, waarbij wordt gevarieerd met de slechtziendheid en/of met de „moeilijkheidsgraad“ van de afbeelding</p> <p>Opgave 2: tekenen met zwelpapier en tekenfolie, waarbij wordt gevarieerd met de slechtziendheid en/of met de „moeilijkheidsgraad“ (bijv. structurering) van de afbeelding</p>	Uitwerking met behulp van blinddoek en namaakbril, in kleine groepen	Blinddoeken, simulatiebrillen, papier, waterverf, verschillende stiften en ander schildermateriaal Zwelpapier, tekenfolie
2.3	Reflectie	Bespreking van de resultaten in de grote	

15 min.		groep	
3			
3.1	Uitwerken van oplossingen	Groepswerk, gesprek	
30 min.	uitwerken van alternatieven <ul style="list-style-type: none"> • in plaats van beeldende vormgeving: plastische vormgeving • in plaats van kleuren: patronen... 		
3.2	Uitproberen van de alternatieven	Vervaardigen van een Sinterklaas van klei, zoutdeeg, peperkoekdeeg, als collage etc. in kleine groepen met behulp van blinddoek en namaakbril	Klei, zoutdeeg, peperkoekdeeg, materiaal voor collages, etc. Blinddoeken, simulatiebrillen
60 min.			
3.3	Evaluatie van de bedachte ideeën	Discussie	
30 min.			
3.4	Oplossingen uitwerken voor andere mogelijke probleemstellingen (ter verdieping, indien er voldoende tijd is)		
60 min.	<ul style="list-style-type: none"> • Figuur maken met touw, stro e.d. 		

4 30 min.	Conclusie / samenvatting nabespreking van de bijscholingseenheid Verdere suggesties	Plenair gesprek Evt. uitdelen van een hand-out	Evt. hand-out
--------------	--	--	---------------